

Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej są przykładem firmy, która umiejętnie potrafiła zróżnicować źródła dostaw wody – czytaj str. II

Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. to unikat na skalę europejską. Bez niego trudno sobie wyobrazić funkcjonowanie naszej aglomeracji – czytaj str. II

W Gliwicach postawili na studnie głębinowe. Czerpią z nich 85 proc. wody dla klientów – czytaj str. III

Nawet najczystsze wody opadowe wprowadzone do systemu kanalizacyjnego zamieniają się w ściek – czytaj str. IV

Woda to bogactwo naszego regionu

Trudno sobie wyobrazić życie bez wody. Są jednak takie rejony Polski, gdzie jej zaczyna brakować. Nasz region należy jednak do uprzywilejowanych pod tym względem. Znajdują się tutaj bardzo duże zbiorniki wody pitnej, jak i liczne ujęcia głębinowe. Tym naturalnym bogactwem w znakomitej większości zarządza Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach, które jest producentem i hurtowym dostawcą wody przeznaczonej do spożycia.

W skali nie tylko naszego kraju, ale i Unii Europejskiej trudno znaleźć podobne przedsiębiorstwo wodociągowe. Najlepiej widać to pokazując suche liczby: aż 11 stacji uzdatniania wody, których łączne możliwości produkcyjne wynoszą ponad 950.000 metrów sześciennych na dobę. Do tego sieć rurociągów magistralnych o łącznej długości prawie 1000 km. To najkrótsza wizytówka Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A., które od dziesięcioleci jest stałym elementem pejzażu naszego regionu. Bez niego trudno sobie wyobrazić funkcjonowanie naszej aglomeracji.

Od niedawna ta rola i znaczenie dla regionu Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. zostały dodatkowo wzmoc-

nione – większość akcji Przedsiębiorstwa przejął Samorząd Województwa Śląskiego.

Bogatymi zasobami wodnymi dysponują też inne przedsiębiorstwa wodociągowe w naszym regionie.

Na przykład bielska Aqua S.A. oprócz dużych ujęć o znaczeniu strategicznym, takich jak ujęcia w zlewni rzeki Soły ze stacją uzdatniania wody Kobiernice oraz ujęcia w zlewni rzeki Wapienica ze stacją uzdatniania wody Wapienica, eksploatuje małe ujęcia wody o charakterze lokalnym: ujęcia Bujaków, Wróblowice, Polna, Mikuszowice, Straconka i Szczyrk. Dobbowa produkcja wody włączanej do systemu wodociągowego Aqua S.A. ze wszystkich stacji uzdatniania w chwili obecnej wynosi od 70 do 80 tys. m sześć. na dobę. Warto podkreślić, że ujęcia wody Aquy znajdują się głównie w czystych górskich terenach. Na przykład teren, na którym znajduje się stacja wodociągowa w Wapienicy jest położony na północnych stokach pasma Beskidu Śląskiego w dolinie rzeki Wapienicy poniżej zapory i zbiornika retencyjnego.

Aqua S.A. przywiązuje też bardzo dużą uwagę do dbałości o jakość wody dostarczanej do odbiorców. W 2006 roku Aqua S.A. uzyskała certyfikat ISO 9001:2000

oraz wdrożyła system zarządzania bezpieczeństwem żywności HACCP jako pierwsze przedsiębiorstwo w branży wodociągowo-kanalizacyjnej w Polsce. W 2007 roku Spółka recertyfikowała ISO 9001:2000, uzyskała także certyfikaty systemu zarządzania środowiskowego zgodnie z normą ISO 14001:2004 oraz systemu zarządzania bezpieczeństwem zdrowotnym żywności ISO 22000:2005. Należy podkreślić, że Spółka wdrożyła system zarządzania bezpieczeństwem zdrowotnym żywności jako pierwsze przedsiębiorstwo wodociągowe w Unii Europejskiej. Spółka posiada Laboratorium chemiczno-biologiczne, które w czerwcu 2005 roku otrzymało akredytację Polskiego Centrum Akredytacji, potwierdzającą wykonywanie analiz zgodnie z normą ISO 17025:2005.

Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej (WZC) Sp. z o.o. korzystają z czterech własnych ujęć wód powierzchniowych, ale zaopatrują się również w wodę u sąsiadów w Czechach.

WZC w Ustroniu posiadają zbiornik zaporowy w Wiśle Czarnym, ujęcie na potoku Gościejów w Wiśle Gościejowie oraz ujęcie na potoku Poniwiec w Ustroniu. Dodatkowo okresowo istnieje możliwość korzystania z ujęcia zapasowego zlokalizowanego

na potoku Malinka w Wiśle Malince. Wszystkie te ujęcia powierzchniowe położone są w pięknym, czystym górskim terenie.

WZC korzysta również z sześciu ujęć wód podziemnych: największe SUW Pogórze k. Skoczowa, które korzysta z 24 studni dających możliwość poboru wody w ilości od 10.000 do 15.000 m sześć. na dobę – zaopatruje w wodę miasto Cieszyn oraz większość gmin powiatu cieszyńskiego: Skoczów, Golezów, Dębowiec, Brenna.

WZC Ustroń zawarły też umowę z Górnośląskim Przedsiębiorstwem Wodociągów S.A. na dostawę wody w ilości około 3.500 m sześć. na dobę, która dostarczana jest do odbiorców Gminy Strumień, Chybie oraz częściowo Dębowiec. Zawarły również umowę na okresową dostawę wody dla miasta Cieszyna z firmą Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava aw z siedzibą w Ostrawie oraz na stałą dostawę wody dla wsi Leszna Górna w Gminie Golezów. O wyborze takiego wariantu zaopatrzenia w wodę terenów zadecydowały względy ekonomiczne wynikające z lokalizacji topograficznej odbiorców wody – od czeskiej sieci jest 600 m, od polskiej – 10 razy tyle (więcej o WZC Ustroń czytaj na str. III

Zapora i ujęcie Aqua S.A. w Wapienicy położone są w pięknej górskiej okolicy.

w artykule pt. „Czerpią z trzech sieci”).

Natomiast jeszcze inaczej problem zaopatrzenia w wodę rozwiązano w Gliwicach. Tutaj po-

stawili przede wszystkim na studnie głębinowe (więcej na ten temat czytaj na str. 3), z których pochodzi aż 85 proc. wody dostarczanej odbiorcom.

Mieszkańcy Dąbrowy Górniczej z niejednego źródła wodę piją...

Woda jest potrzebna ludziom do codziennego życia – teraz i w przyszłości. Jest jednym z najcenniejszych zasobów naturalnych, który wymaga ochrony. Odkręcając kran jednak rzadko zastanawiamy się, z jakiego źródła pochodzi woda, w jaki sposób i jaką drogą woda musi pokonać, abyśmy mogli z niej skorzystać.

Można powiedzieć, iż mieszkańcy Dąbrowy Górniczej z niejednego źródła wodę piją. Woda dostarczana do dąbrowskich mieszkań pochodzi z ujęć głębinowych i ujęć wody powierzchniowej. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej współpracuje z kilkoma dostawcami. Wśród nich największym dostawcą jest Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów w Katowicach, które dostarcza wodę głębinową z Łaz Będowskich i wodę powierzchniową z Goczałkowic i SUW Będzin. W znikomym procencie woda kupowana jest również od innych firm wodociągowych w Olkuszu, Siewierzu oraz w Psarach.

W ubiegłym roku około 44 proc. dostarczonej mieszkańcom wody pochodziło z ujęć własnych dąbrowskiego PWiK Sp. z o.o. zloka-

Zbiorniki wody na ujęciu wody w Ujejscu

lizowanych w Tucznawie, Ujejscu oraz w Trzebieśławicach.

– Ujęcia te położone są poza centrum miasta, na terenach zielonych Dąbrowy Górniczej. Są to źródła wody głębinowej, pochodzącej z pokładów triasowych. Woda podziemna czerpana jest ze studni o głębokości od 55 do ponad 150 metrów. Przykładowo ujęcie wody w Ujejscu położone jest w północno-zachodniej części Wyżyny Śląsko-Krakowskiej i składa się z 4 studni ujmujących wodę z pokładów triasowych

z głębokości około 60 m – podkreśla Hanna Wnuk, zastępca kierownika Działu Eksploatacji Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej.

W celu zwiększenia dostawy wody z ujęć głębinowych Dąbrowskie Wodociągi w 2006 i 2007 r. odwierciły dodatkowo studnie głębinowe w dzielnicy Trzebieśławice oraz Żąbkowice o łącznej wydajności 100 m sześć. na godz. Planowany termin włączenia studni do eksploatacji – II półrocze 2008 r.

Woda wydobywana jest na powierzchnię ze studni za pomocą pomp głębinowych. To, co się z nią dzieje dalej, uzależnione jest od jakości. Jeżeli nie ma potrzeby poprawiania parametrów jakościowych wody, trafia ona bezpośrednio do sieci wodociągowej bądź przez zbiornik retencyjno-wyrównawczy, który stanowi rezerwę na wypadek awarii czy konserwacji pomp głębinowych.

W zależności od szeregu procesów zachodzących w pokładach wodonośnych, woda charakteryzuje się różnymi parametrami i w niektórych przypadkach wymaga procesu uzdatniania. Woda pochodząca z ujęcia w Ujejscu i Trzebieśławicach ma bardzo zbliżone parametry, ponieważ pochodzi z podobnych pokładów wodonośnych. Tylko ujęcie w Tucznawie posiada stację uzdatniania wody, w której usuwane są nadmierne ilości manganu i żelaza. W procesie uzdatniania woda przechodzi tylko przez filtry żwirowe, bez stosowania środków chemicznych.

Aby zapobiec zanieczyszczeniu ujęć wody, wokół każdego źródła i ujęcia wyznaczone zostały strefy ochronne. Obejmują one obszar o promieniu około 1 km wokół studni, skąd czerpana jest woda.

Strefy objęte ochroną są odpowiednio oznakowane tablicami informacyjnymi o ochronie wód podziemnych. – Dużą uwagę zwracamy na kontrolę i monitoring ujęć. Sprawdzamy przestrzeganie zasad obowiązujących w strefie ochronnej. Dokonujemy starań, by wyeliminować zagrożenia zanieczyszczenia pokładów wody. Zależy nam na zapewnieniu mieszkańcom Dąbrowy Górniczej dostaw wody o odpowiedniej jakości, dlatego prowadzimy systematyczne badania wody na ujęciach według opracowanego harmonogramu – dodaje Hanna Wnuk.

Ważnym elementem gospodarowania zasobami wodnymi jest świadomość ekologiczna mieszkańców miasta. – Na terenie dąbrowskich stref ochrony wód głębinowych położonych jest wiele gospodarstw domowych. Zdarzają się przypadki wyrzucania śmieci, różnego rodzaju odpadów czy

stosowania niedozwolonych środków ochrony roślin. Działania te negatywnie wpływają na zasoby wodne. Bądźmy świadomi, iż zanieczyszczając środowisko szkodzimy sobie, szczególnie gdy w okolicy znajduje się ujęcie wody – mówi Hanna Wnuk.

– Woda jest najważniejszym czynnikiem ludzkiego życia. Wydobywanie jej i ochrona nie leży tylko w gestii lokalnych władz, naukowców czy organizacji i instytucji. Każdy z nas może wnieść swój wkład w kształtowanie tego dzieła. Polska jest zaliczana do krajów o ubogich zasobach wodnych. Na jednego mieszkańca przypada ich prawie trzy razy mniej niż na obywatela Unii Europejskiej. Ważna jest zatem dbałość o nasze źródła wody – podkreśla Andrzej Malinowski, Prezes Zarządu Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej.

WAŻNY ADRES – www.pwik-dabrowa.pl
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. co miesiąc zamieszcza tabelę na temat jakości wody na stronie internetowej www.pwik-dabrowa.pl. W tabeli można sprawdzić, z którego ujęcia wody zasilane są poszczególne dzielnice miasta, jakimi parametrami charakteryzuje się woda i porównać z obowiązującymi normami.